

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravl. prejemam mesečno K 1.90

SLOVENECEC

== Inserati: ==
Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredne nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 8. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravišćkega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Slovenskemu krščansko-mislečemu učiteljstvu!

Dragi tovariši in tovaršice: dne 7. septembra vsi na zborovanje v Ljubljano! To zahteva čast Slomškove Zveze in dolžnost, ki nas veže do nje. Doma naj ostanejo samo bolniki in tisti, ki bi radi samo med štirimi stenami veljali za Slomškarje. Naša doba in tudi naše društvo pa zahtevata pogumnih in odločnih ljudi! Tedaj vsi na krov! 7. septembra pokaže naj naši javnosti, da se vrste Slomškove Zveze množe od leta do leta in da ima Slomškova Zveza bodočnost.

Pa kako bi je ne imela? Temelj, na katerem stoji, je netrohljiv: »Veri in vzgoji!« Ta vekovita načela pa ne družijo samo nas Slovencev, ampak na tem fundamentu se združujejo krščansko-misleči učitelji cele Avstrije, Nemčije — snuje se svetovna zveza katoliškega učiteljstva. Pogum tedaj!

Obračamo pa se tudi do vas tovariši, ki ste še verni in vneti za versko vzgojo, ki ste prepričani v srcu, da morata cerkev in šola delovati v slogi in vas vabimo na zborovanje. Mi vas bodemo veselili, pa veseli boste tudi vi sami, ker se boste opustili spon in laži-liberalizma in presodkov, ki vas odbijajo od nas. Liberalizem! Importirano blago, ki zanj slovensko ljudstvo ne mara. Drži se ga le še del slovenske mestne inteligence, ki se je ljudstvu odtujila in živi le zase, lastni utehi, a samozatajevanja in dela za narod ne pozna. In ta inteligenca nam je pokvarila tudi dober del učiteljstva in ga je usužnila, narodu na škodo in na škodo učiteljskemu stanu.

In poklic učitelja! Prvi paragraf osnovnega drž. šol. zakona zahteva npravo - versko vzgojo. Učitelj je moral na ta paragraf prisiči. Liberalizem pa, kot razdirajoči element, hoče ta dva glavna faktorja v vzgoji: vero in npravnost ločiti. Zmerjali so nas že s krivoprisežniki, pa bi bilo mnogo boljše, ako bi se sklonili ter trkali na svoja votla prsa: zašli smo, krivi smo, odpusti nam, Gospod, ker ne vemo kaj delamo!

Obračamo pa se tudi do tebe, prečastita duhovščina! Nasprotniki naši sicer vpijejo, da je Slomškova Zveza društvo, v katerem je v veliki večini duhovščina, mi pa, ki Zvezo najbližje

poznamo, vemo, da bi moralo pristopiti še veliko, veliko število duhovnikov, da bi doseglo število učiteljstva. Pridite na naše zborovanje, da pokažemo javnosti, da še živi in bode živelo staro Slomškovo geslo: cerkev in šola sta sestri!

In ti, slovenski kmet, delavec! Vidva tvorita maso naroda, vama služi šola. Na vaju se opira slovenski krščansko misleči učitelj, pozdravljena na našem zborovanju! Koga pa naj še povabimo? Prav srčno vabimo tudi krščansko - misleče c. kr. profesorje, ki so še vselej pokazali, da umevajo demokratskega duha časa ter smatrajo nas kot tovariše z enako nalogo. Dobrodošli v naši sredi dne 7. septembra. Dajte vabimo naše dijaštvo, ki se polno idealov pripravlja na enak boj in enako delo. Pridite in videli boste, da boste imeli v krščansko - mislečem učiteljstvu vselej krepko oporo.

Na našem zborovanju hočemo videti tudi naše ljudske poslance. Kakor se vam je dne 13. junija izročilo slovensko ljudstvo, tako smo se vam izročili tudi mi. Krščanski je vaš program, program, ki objema vse stanove, zato vas, kakor vselej pričakujemo na našem zborovanju in sicer iz obeh zbornic. Za nas veljajo deželni in državne postave, zato pozdravljeni na našem zborovanju deželni in državni poslanci! Na veselo svidenje!

Poljski katoliški shod.

V soboto se je v Przemyslu otvoril nad vse slovesno poljski katoliški shod. Iz vseh krajev Poljske so se zbrale številne delegacije katoliških društev in kongregacij. Celo poljska delavska društva v Essenu na Vestfalskem so poslala svoje zastopstvo. Za zborovanja določene dvorane so bile premajhne, da bi sprejele vase ogromno množico udeležencev. V soboto ob 5. uri popoldne se je vršilo prvo plenarno zborovanje ob navzočnosti deželnega maršala grofa Badenija, zastopnika ces. namestnika vladnega svetnika dr. Grodzickega, nadškofov dr. Bilozevskega in Teodorovicza, številnih škofov ter mnogi zastopniki poljskega plemstva, med temi grof Stanislaw Tarnovski, knez Sapieha, kneginja Czartoryska, mnogi poljski poslanci ter delegati vseh konzistorijev, tako iz ruske Poljske, kakor tudi iz Pruskega.

Ko se je odpela znamenita himna Matere Božje pesnika Mickiewicza, je

govoril prvi škof v Przemyslu dr. Polczar. V prisrčnih besedah je pozdravil vse udeležence ter je omenjal razne nevarnosti, katerim so izpostavljeni katoliški Poljaki. S krepkimi besedami je napadel soc. demokracijo, ki jo je označil kot protinarodno. Podrobno je razpravljal o ateistični propagandi, ki jo vodi liberalni element na ruskem Poljskem in ki se počasi širi tudi v Galicijo. Svoj nagovor je končal s pozivom, naj Poljaki svoje dosedanje pasivno stališče opuste ter stopijo v odkrit boj za katoliške ideje. Potem je prebral nanj naslovljeno pismo kardinala Merry del Vala, v katerem sporoča v imenu papeža shodu apostolski blagoslov. Shod je nato sklenil resolucijo, v kateri se izreka udanost papežu in energično protestira proti ropu pappežev posvetne moči. Soglasno je tudi sklenil shod poslati cesarju udanostno brzojavko. Nato se je volilo predsedstvo katoliškemu shodu. Kot častni predsednik je bil izvoljen grof Stanislaw Tarnovski, predsednik krakovske akademije znanosti in kot pravi predsednik pa knez Ladislav Sapieha. V predsedstvo so bili nadalje izvoljeni deželna poslanca Laskovski in Jednejovicz, član gosposke zbornice Gorayski, soproga ces. namestnika Bobrzenska, kneginja Czartoryska, predsednik krščanskih delavskih organizacij na ruskem Poljskem pater Godlevski in rektor lvovske politehnike profesor Thullie.

Po volitvi predsedstva so se vršili pozdravni govori. V imenu krakovske akademije znanosti je govoril grof Stanislaw Tarnovski. V imenu deželnega zbora in gališkega deželnega odbora je pozdravil kongres deželni maršal grof Badeni. Povdarjal je, da je gališka dežela bila na početku konstitucionalne dobe v Avstriji vedno zvesta katoliški veri ter je to svojo zvestobo tudi javno izražala. Z novo volilno reformo se bo sicer značaj deželnega zbora nekoliko spremenil, toda ostal bo vedno zvest katoliški ideji. V imenu mesta Przemysla je govoril deželni poslanec in župan Dohuski. V imenu krakovske univerze je pozdravil kongres profesor dr. Czerkowski. Duhovnik Gralevski je pozdravil kongres v imenu varšavskih škofov in krščanske delavske organizacije na ruskem Poljskem. Delegat Bronsdorf iz Poznanja je pozdravil kongres v imenu marijanske kongregacije v Poznanju, poslanec Czielecki v imenu kmetijskih društev, poslanec Stanislaw Badeni v imenu društva za katoliško propagando, dr. Lubetzky v

imenu katoliškega društva za ljudsko izobrazbo. Govorili so še delegat iz Es-sena Michalski, v imenu galiških krščanskosocialnih delavcev Stanislaw Zgorniak in odposlanec odbora za mednarodni evhar. kongres Skarzynski, ki je povabil Poljake k dunajskemu kongresu. Po kratkem zaključnem govoru škofa dr. Belczarja je zborovanje končalo.

V nedeljo se je vršila velika manifestacija vseh slojev. Ob 7. uri so bral trije škofi v katedralni cerkvi prve v-maše, po katerih je pridigoval nadškof Bilceovski o zvezi Matere Božje s sv. evharistijo. Ob pol 10. uri se je brala slovesna služba božja, med katero je pridigoval nadškof Teodorovicz o krščanski ljubezni. Po službi božji se je vršila procesija, ki se je udeležila ogromna množica ljudi. V procesiji, ki je šla od katedrale do cerkve Srca Jezusovega, so nosili alabastrov kip Matere Božje, ki jo je prinesel sv. Inocen-cij iz Kijeva v Przemysl. Procesije se je udeležil deželni maršal, kakor tudi mnogi poslanci in vsi škofje. V cerkvi Srca Jezusovega je imel škof Bandur-ski kratek nagovor, po katerem se je poljsko ljudstvo posvetilo Srcu Jezusovemu. Ob 3. uri popoldne je bilo drugo plenarno zborovanje pod predsedstvom kneza Sapieha. Prvi referat »o nevarnostih, ki groze katoličanstvu med Poljaki«, je imel predsednik aka-demije znanosti grof Tarnovski. Med drugim je razpravljaj tudi o vplivu slabe literature in političnih umorov, ki so tako pogosti na ruskem Poljskem. Tudi je povdarjal, da je potrebno zahtevati od kandidatov za poslanske mandate izjave, če so katoliškega mišljenja. Podlaga krščanskemu življenju mora biti dobro poznavanje katekizma. V tem smislu stavljene resolucije so bile sprejete soglasno. Urednik Jescke-Chorinski je govoril o vplivu moderne literature na človeško življenje. Državni poslanec dr. Bihly je govoril o nesrečnih posledicah pitja in pravdarstva, ki zahteva zlasti med kmečkim prebivalstvom mnogo žrtev. Stavil je tri resolucije, v katerih je zahteval, naj se v občinah uvedejo obligatorična razsodišča, naj bodo gostilne ob nedeljah in praznikih popolnoma zaprte in tretjič, naj se ustanovi stalna komisija, ki naj metodično izvede boj proti pitju. Četrti referent Konopka je govoril o boju proti nenravnosti in umazani literaturi. Sprejele so se sledeče resolucije:

1. Država naj energično posreduje proti prodaji umazane literature na

LISTEK.

Ljubosumnost.

Humoreska. — Spisal F. M. Dostojevski

»No, kaj pa tako buljite vame?« je vzkriknil mladi gospod in stresal z nejevoljo s sebe otrplost in razmišljenost. Gospod je začel stopicati semintja. »Jaz, jaz, priznavam . . .«
»Ne, dovolite, dovolite, govoriva zdaj pametneje. Gre se za nekaj skupnega. Razložite mi . . . Koga imate tam? . . .«
»To se pravi, znanci?«
»Da, znanci . . .«
»No, vidite, vidite! Po vaših očeh poznam, da sem uganil!«
»Vrag vzemi vse! Toda ne, ne, vrag vzemi! Ali ste slepi, ali kaj? Saj stojim vendar pred vami, saj nisem pri nji. No? Sploh pa, meni je vseeno; ali govorite, ali pa pustite vse skupaj!«
Mladi gospod se je besno obrnil dvakrat na peti in zamahnil z roko.
»Jaz nimam ničesar proti temu, dovolite, kot plemenit človek, povedal vam bom vse: Spočetka je hodila žena sama semkaj. V rodu je z njimi; jaz nisem ničesar sumil. Včeraj pa sem sre-

čal njega ekscelenco: pravi, da je že tri tedne, kar se je preselil odtod v drugo stanovanje, a že . . . to se pravi, ne žena, temveč tuja žena (na Voznesenskem mostu), ta dama je rekla, da je bila še pred tremi dnevi pri njih, to se pravi, na tem stanovanju . . . Kuharica pa mi je povedala, da je stanovanje njegove ekscelence najel nek mlad gospod Bobiničin . . .«
»Ah, sto vragov, sto vragov!« . . .
»Blagorodni gospod, jaz sem ves prestrašen, ves otrpel!«
»Eh, vrag z vami! Kaj pa mene briga, če ste vi prestrašeni in otrpli? Ah! Ven je smuknilo nekaj, ven . . .«
»Kje? kje? Zakričite samo: Ivan Andrejič, in jaz takoj pritečem . . .«
»Dobro, dobro. Ah, vrag vzemi vse, vrag vzemi vse! Ivan Andrejič!«
»Tukaj!« je zakričal Ivan Andrejič vrnivši se ves zasopel. »No, kaj? Kaj? Kje?«
»Ne, jaz sem samo tako . . . hotel sem vprašati, kako imenujejo to damo?«
»Glaf . . .«
»Glafira?«
»Ne, ne čisto Glafira . . . oprostite, ne morem vam povedati njenega imena.«
Častitljivi gospod je pri tem prebledel kakor stena.

»Da, seveda ne Glafira, jaz sam vem, da ne Glafira, tudi ta ni Glafira. Sploh pa, s kom pa je ona?«
»Kje?«
»Tam! Ah, vrag vzemi vse, vrag vzemi vse! (Mladi gospod ni mogel obstati na mestu od besnosti.)«
»A, vidite! Kako pa da ste vedeli, da se imenuje Glafira?«
»Ah, vrag vzemi vse skupaj! Kakšne komedije uganjate! Saj vendar trdite, da se vaša ne imenuje Glafira! . . .«
»Blagorodni gospod, kakšen ton je to!«
»A, vraga, kaj bi s tonom! Kako pa je s to ženo, ali je vaša?«
»Ne, to se pravi, jaz nisem oženjen . . . Toda jaz ne bi lučal poštemu človeku ki je v nesreči, človeku, ne rečem, ki je vreden vsakršnega spoštovanja, ki pa je vendarle na vsak način dobro vzgojen in olikan, pri vsaki besedi vraga za vrat. Vi govorite neprestano: vrag vas vzemi! vrag vzemi vse.«
»No, da, vrag vas vzemi! Tu imate, ali razumete?«
»Vi ste popolnoma oslepljeni od jeze, zato molčim. Moj Bog, kdo pa je to?«
»Kje?«
Razlegel se je šum in smeh; dvoje čednih deklet je prišlo dol po stopnicah. Oba sta planila k njim.

»Ah, kdo pa je to? Kaj pa hočete?«
»Kam pa silite?«
»Saj nista!«
»Kaj, nista zadela pravih? Izvošček!«
»Kam pa, gospodični?«
»K Pokrovu. Sedi, Anuška, popeljem te tja.«
»Tako, jaz se vsedem s te strani. Poženi, izvošček, in vozi hitro! . . .«
In odpeljali so se.
»Od kod pa ti dve?«
»Moj Bog, moj Bog! Ali ne bi šla navsezadnje gor?«
»Kam?«
»K Bobiničinu seveda . . .«
»Ne, ni mogoče . . .«
»Zakaj ne?«
»Jaz bi navsezadnje šel, toda tedaj bi ona rekla nekaj drugega, ona . . . bi obrnila vse skupaj, saj jo poznamo! Ona bi rekla, da je prišla nalašč, da bi me zalotila s komurkoli, pa bi zvalila vso krivdo name!«
»In vedeti pri vsem tem, da je ona tam! Toda čujte, — jaz ne vem zakaj, — pojdite k generalu . . .«
»Ali on se je vendar preselil!«
»Vseeno, razumete? Ona je šla navzlic temu; no, pa pojdite še vi — ste razumeli? Napravite tako, kakor da ne veste, da se je general preselil. kakor

železniških postajah in razstavljanju v izložbah trgovin;

2. da se učitelji, ki razširjajo med učence brezverstvo, ne smejo trpeti;

3. da se naj izvede reforma pravnstvenih zakonov.

O teh referatih se je vršila daljša diskusija, v kateri je prišlo na razgovor tudi zmanjšanje števila praznikov. Kongres se je izrekel proti zadnjemu, ter je tudi sprejel resolucijo, v kateri se protestira, da poučujejo judovski učitelji v nekaterih poljskih ljudskih šolah katoliško mladino. Po kratkem odmoru se je pričel drugi del zborovanja. Referat »o katoliški vzgoji doma in v šoli« je imel šolski nadzornik dr. Kosciuski, ki se je energično izrekel za konfesionalno šolo, kar je kongres z velikim odobravanjem sprejel na znanje. Referirala je tudi grofica Lubinska »o vzgoji deklic« in ravnatelj Krodovski »o vzgoji v srednjih šolah«. Po kratki diskusiji se je zborovanje z nagovorom škofa Novaka iz Krakova zaključilo.

Istočasno s plenarnim zborovanjem se je vršilo tudi posvetovanje kršćanskih delavskih organizacij iz Galicije, ruske Poljske in Pruskega. Po referatih dr. Schmyda in glavnega predsednika dr. Zgornjaka so bile sprejete resolucije, v katerih se zahteva postavna ureditev pomožne akcije za mladoletne delavke, hitro izvedbo socialnih zakonov, zgradbe delavskih hiš itd.

V ponedeljek dopoldne so se nadaljevala posvetovanja v treh sekcijah. V eni so se vršile razprave o varstvu žensk, v drugi o vprašanju organizacije vajencev in mladostnih delavcev in v tretji o organizaciji Marijinih družb. Ob 11. uri dopoldne se je vršilo plenarno zborovanje, na katerem je profesor Czerhovski referiral o katoliški organizaciji v Galiciji ter predlagal, naj se v Galiciji ustanovi stalna zveza vseh katoliških društev. Sklenilo se je, ustanoviti komisijo, ki naj označi in določi obliko enotnejše katoliške organizacije v Galiciji. Sprejela se je tudi resolucija, naj se katoliška društva v Galiciji za enkrat ne udeležujejo političnega dela. Knez Sapieha je referiral o vprašanju stalne zveze z avstrijsko katoliško Unijo. Sklenilo se je stopiti z njo v zvezo.

Ob 5. uri popoldne se je vršila zadnja seja. Zaključni govor je imel škof iz Trnovega. Cesar je poslal kongresu pozdravno brzojavko. Zadnji nagovor je imel grof Tarnovski kot časten predsednik. Zvečer se je kongres zaključil.

KNEZ THUN V ISCHLU.

Češki namestnik knez Thun se je odpeljal večeraj zvečer v Ischl, kjer ga zasliši danes ali jutri cesar, da mu poroča o svoji spravi in akciji. Voditelj čeških Nemcev, namestnik višjega deželnega maršala dr. Urban, se povrne s poletnih počitnic že koncem avgusta v Prago kakor tudi načelnik kluba čeških deželnih poslancev, član gosposke zbornice dr. Skarda. Voditelji obeh strank veleposestva so tudi obljubili knezu Thunu, da okrajšajo letošnje poletne počitnice in da pridejo začetkom drugega septembarskega tedna v Prago. Kdaj da pride v Prago ministrski predsednik Gautsch, še ni natančno določeno, a sodijo, da pride dne 12. septembra. Baron Gautsch namerava občevati z voditelji obeh taborjev in jih v imenu vlade pozvati k spravi in volitvi. Če se skliče češki deželni zbor, bodo v prvi formalni seji volili nekaj novih članov v narodno politično ko-

da ste prišli k njemu po ženo, no in tako dalje.

»A potem?«

»No, a potem zasačite dotično osebo, ki jo iščete, pri Bobinici. Da te vrag, kakšen zabiti...«

»No, kaj pa vas to briga, ako jo zasačim? Vidite, vidite!«

»Ali, prijatelj dragi... Kaj? Zopet začnjenate, kakor preje? Ah, ti moj dobri Bog! Sramujte se, vi smešni, vi omejeni človek!«

»No, da; zakaj pa vas to tako zanima? Vi hočete zvedeti...«

»Kaj zvedeti? Kaj? Vrag vas vzemi, brigade me vi zdaj! Jaz grem lahko tudi sam, le pojdite, izginite, pomagajte si preč, kar tecite, marš!«

»Blagorodni gospod, vi se skoro izpozablimate!« je zakričal gospod v kožuhu obupno.

»Kaj pa je? Kaj pa je potem, če se izpozabljam?« je zasikal mladi gospod s stisnjenimi ustnicami in stopil v razjarjenosti prav k gospodu v kožuhu. »No, torej? Pred kom se izpozabljam?« je zagrmlnel nanj in stiskal pesti.

»Ali, blagorodni gospod, dovolite...«

»No, kdo ste vi, pred kom se izpozabljam? Kako je vaše ime?«

misijo, ker je umrl dr. Eppinger, odstopil poslanec Reichelt in ker je postal knez Thun češki namestnik. Med posvetovanji narodnopolitične komisije, oziroma njenih pododsekov, deželni zbor ne bo imel sej. Češki deželni zbor se skliče šele, če se sporazume narodnopolitična komisija v spornih vprašanjih. Ministrski svet bo sklepal sredi septembra, kdaj da naj se skliče državni zbor, ki pred oktobrom najbrže ne bo zboroval. Nemci naglašajo, da se glede na praška pogajanja ne sme državni zbor pozneje sklicati, ker ga čaka veliko dela.

DR. SCHREINER O ČEŠKO-NEMŠKI SPRAVI.

Na sestanku nemških zaupnikov je bivši minister dr. Schreiner razpravljal tudi o pravnih pogajanjih. Izvajal je med drugim: Če hoče izvesti ministrski predsednik Gautsch spravo med Čehi in Nemci, se morajo ustvariti take razmere, ki bodo Nemcem omogočile verovati miroljubnim glasovom, kar je pa zgolj mogoče, če se priznajo nemške zahteve.

ŠLEZIJSKI ČEHI IN NEMŠKO-ČEŠKA SPRAVA.

Opava, 30. avgusta. Tu se je posvetovala narodno-socialna stranka v Šleziji o reorganizaciji stranke. Sklenili so izjavo, ki izvaja med drugim: Vlada namerava na Češkem zopet uvesti pravna pogajanja. V imenu veliko tisoč šlezjskih Čehov pozivamo v tem kritičnem trenutku češko delegacijo, naj ne sklene miru, marveč zahteva, da se reši istočasno češko-nemški spor v vseh treh deželah češke krone kakor tudi na Nižjem Avstrijskem. Ne pozabite šlezjskih Čehov in vztrajno zahtevajte enakopravnost Čehov po vseh deželah. Brez sprave v Šleziji je tudi nemogoča sprava na Češkem.

WOLF IN THUN.

Wolfova »Ostdeutsche Rundschau« izvaja, da je Thunova misija že zdaj izjalovljena, ker Nemci po večletnih bojih ne bodo sklenili take sprave, ki bi ne obsegala v polnem obsegu nemških zahtev. Knez Thun ni dozda položaja še nič izboljšal.

ČEHI IN PARLAMENT.

Na velikem shodu čeških agrarcev v Přibramu so govorniki naglašali: »Brez češkega deželnega zbora tudi državnega zbora ne bo.«

MAŽARSKÉ ZMEDE.

V Budimpešti se še vedno trdovratno vzdržuje poročilo, da bo 10. ali 12. septembra predlagal Khuen, da naj se ogrski državni zbor razpusti in razpiše nove volitve. Gotovo sicer to še ni, ker v opoziciji sami jako poka. Morebiti Khuen z razpustom zbornice le straši opozicijo, ki se novih volitev zelo boji. Zadnje ogrske volitve so stale milijone in še zdaj niso napolnjene volilne blagajne. Za tehnično obstrukcijo se ne zavzema Košut, poslanec Vlatky-Schlichter je pa naznanil Košutu, da izstopi iz stranke, ker nasprotuje skupnemu nastopu z Justhovi.

PAPEŽ

je imel v ponedeljek zopet prve privatne avdience. Sprejel je kardinala nadškofa iz Rio de Janeiro Albuquerque, kardinala Vanuttelija in vikarja ter škofa iz Pordose in Yucatana.

ANGLEŠKA ČASTNIKA OSUMLJENA VOHUNSTVA.

Kiel, 30. avgusta. Na danski ribiški ladji »A. S. št. 240«, so prijeli dva angleška častnika, ki sta osumljena

vohunstva. Ogleđavala sta namreč na morju nemško vojno brodovje. Častnika se nista mogla izkazati. Dansko ribsko ladjo so zaplenili.

MAROČANSKO VPRAŠANJE.

Nemci v rajhu in tudi v Avstriji se vedno bolj jeze na »N. Fr. Presse«, ker je objavila tisti članek, v katerem je angleški diplomat napadel politiko Nemčije. Avstrijski Nemci že zahtevajo, da mora angleški dunajski poslanik odstopiti radi »Prešinega« članka. Nemci v rajhu se osobito jeze zato, ker plešejo avstrijski svobodnomisljeni Nemci tako, kakor jim gode Morie Benedikt, ki je s celo zadevo popolnoma zadovoljen, ker je napravil senzacijo, za katero ga zavida celo dr. Adler, ki se v svojem glasilu norčuje, češ, da je inšpiriral dotični članek vratar angleškega poslanstva po svojem prijatelju branjevcu Francišku Zwiržini. Sicer pa širši svet kljub dementiju še vedno sodi, da sir Cartwright glede na »Prešino« članek ni tako nedolžen, kakor zatrja. Sir Cartwright je namreč že enkrat Nemce hudo zdrazil, ko je tudi v časopisje razširil neki svoj članek, v katerem je naglašal, da so Bavarci že naveličali Nemčije. Takrat je bilo vse nemštvo razburjeno, zdaj je pa še bolj, ker Nemce jezi, da ne morejo Franciji narekovati svojih zahtev, kakor bi radi, ker se angleških vojnih ladij boje in je zato nemški cesar v svojem govoru naglašal potrebo močne nemške vojne mornarice. Admiral von Koester je bil glede na cesarjev govor v Hamburgu po dopisniku »Daily Maila« vprašan, če naznanja Viljemov govor morebiti novo mornariško predlogo, von Koester je pa odgovoril, da se cesarjev govor ne sme tolmačiti tako, da bi Nemčija povečala brodovje čez načrt o brodovju, a da vsi narodno misleči Nemci žele, če bi bilo nemško brodovje tako mogočno, kakor to želi cesar Viljem. — Na Dunaju se govori, da je sir Cartwright prosil angleško vladu, da naj ga odpokliče. Časopisje v rajhu pa celo zahteva, da naj Nemčija odpokliče svojega dunajskega poslanika v. Tschirschky toliko časa, dokler ostane na svojem mestu sir Cartwright. »National-Zeitung« celo zahteva, naj Nemčija bojkotira angleško blago. Morie Benedikt se pa smeja v pest, ker je tako zdrazil germansko nemško pleme.

BOJ ZA PERZIJSKI PRESTOL.

Pri Seemannu so bile poražene vladne čete. Ubitih in ranjenih je bilo več sto oseb. Poroča se, da prodira eksah proti Teheranu.

BOJ OB BOSANSKI MEJI.

»Ikdam« poroča, da so streljali dne 6. avgusta med Sajadlijem in Oklanikom avstrijski orožniki na turško paljulo. Ubit je bil neki turški četovodja, en vojak je bil pa ranjen. Dva turška vojaka pogrešajo. Uradno potrjeno to poročilo še ni.

DISCIPLINA NORVEŠKE ARMADE.

V Stenkjenu so zaprli nekega vojaka dva dni, ker je ob vajah izgubil nekaj stvari. Ko so to izvedeli njegovi tovariši, je korakalo 500 vojakov z nasajenimi bajoneti pred zapore, kjer so oprostili jetnika. Nekega podpolkovnika, ki jih je miril, so pretepli. Uvedli so preiskavo.

PORTUGALSKA.

Iz Lizbone poročajo: Trgovski krogi tožijo, da se pojavlja v prometu vedno več popirnatnega denarja, za katerega v državni banki ni pokritja. Zveza obrtnikov je napovedala protestno zborovanje.

ZAPLEMB LADIJ NA ANGLEŠKEM.

Angleške oblasti so zaplenile grofu Barrowu tretjo vojno ladjo na prošnjo portugalske vlade, ki je naznanila, da oborožujejo ladje portugalski rojalisti, ki so že napadli neko portugalsko vojno ladjo, kakor zatrja »Daily Express«.

VSTAJA NA JAPONSKEM.

Na otoku Formosi je izbruhnila vstaja. Rod Fuzenicijev je razrušil poštno in brzojavne postaje. Vstaši so zažgali japonske trgovine. Mnogo policistov in vojakov je bilo v boju z vstaši ubitih in ranjenih. Dve japonski bojni ladji ste izkrcali na otok vojaštvo.

KITAJSKA OBOROŽEVANJA.

Kitajska vlada je sklenila, najeti posojilo pri nekem angleškem sindikatu v svrhu reorganizacije svoje mornarice.

SPOR MED TURČIJO IN ANGLEŠKO.

Iz Carigrada se poroča, da so angleško-turška pogajanja glede na bagdasko železnico brezuspešna in da jih bodo najbrže prekinili.

Štajerske novice.

Š Cirkovce pri Pragerskem. Na praznik 8. septembra bo excelenca knezsko dr. Miha Napotnik slovesno blagoslovil novo župno cerkev v Cirkovcah. Cerkev je res krasno delo. Poleg cerkve priča tudi novo, moderno zidano župnišče, da so v Cirkovcah sami vrli katoliško - narodni Slovenci doma.

Š Duhovniške izpremembe v lavantinski škofiji. Za provizorija v St. Ožbaltu ob Dravi pride č. g. Vinko Lorenčič od Sv. Ane na Krembergu. Prestavljeni so č. gg.: Franc Letonja iz Skal k Sv. Ani na Krembergu, Anton Pučnik iz Celja v Šmarje pri Jelšah, Ivan Hribar iz Šmarja pri Jelšah na Sladko goro, Simon Šimonc iz Sladke gore v Podsedo, Franc Rampre iz Sv. Vida pri Grobelnem v Marenberg, Fr. Škof iz Marenberga v Kamnico. Na novo nastavljen je č. g. novomašnik Valclav Jastrobnik kot kaplan pri Sv. Vidu na Grobelnem. — Prestavljen je č. g. Franc Ostrž s Ptuiške gore k Sv. Križu pri Ljutomeru. — Na novo nastavljen je g. novomašnik Franc Kompolšek kot kaplan v Škalah. — Č. gospod kaplan Jožef Pinter pride iz Mute za drugega kaplana v Celje. — Č. g. novomašnik Golec gre za kaplana na Remšnik. — Č. g. kaplan Adolf Grill je prestavljen iz Remšnika na Muto. — Novomašnik F. Bervar pride za kaplana na Črno goro.

Š Umrl je dne 21. avgusta v Žičah pri Konjicah vrli mož Anton Rataj. Pokopal ga je njegov sin Friderik Rataj, kaplan pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Rajni je bil zelo priljubljen, to je posebno pokazal njegov pogreb. N. v m. p.l.

Š Marijanišče v Veržetu ob Muri. V tem vrlorlovskem trgu so nedavno tega položili temeljni kamen za zgradbo Marijanišča. Tržan Anton Pušenjak je leta 1908 zapustil svoje premoženje za ustanovitev samostana in deškega vzgojevališča. S pomočjo vrlih Muropljcev se začne letos stavba graditi. Temeljni kamen je slovesno blagoslovil 18. t. m. dekan č. g. Jurkovič. V kamen se je vzdala spominska listina (pergament). Slavnost je bila izredno lepa in veličastna.

Š Osrednja zadruga za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje ima v ponedeljek, dne 11. septembra, ob 8. uri dopoldne izvanredni občni zbor v prostorih Zadrugne zveze v Mariboru. Dnevni red: Od vlade nasvetovana sprememba pravil. Ako občni zbor ob 8. uri ne bo sklepčen, se vrši isti ob 9. uri ob vsakem številu navzočih članov. Vsi člani prijazno vabljeni.

Š Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo 27. avgusta po večernicah se je vršila pri nas lepo uspeła narodna veselica Bralnega društva. Na sporedu je bila igra, govor in petje. Govoril je državni poslanec Miha Brenčič.

Š Konjice. V bližini Koblja na Pohorju je nemška akcijska družba iz Gradca začela z izdelovanjem pohorskega granita. Uslužbenih je krog 100 delavcev - kamnosekov. Nemški delavci so sami soc. demokrati, ki skušajo tudi Slovence dobiti v rdeči tabor. Nedavno se je vršilo soc. demokratsko zborovanje. Slovencem je govoril nek rdeči gromovnik iz Ljubljane. Bati se je, da nam naše dobro pohorsko ljudstvo, pokvarijo izprijeni socialisti. Strokovna Zveza bi imela ugodno torišče.

Koroške novice.

k Strah pred Orli. Kakor smo že poročali, je c. kr. celovško glavarstvo prepovedalo, da bi smeli Orli iz Tržiča prirediti izlet v Podljubelj. Orli zaradi tega seveda niso šli v Podljubelj, ker ni njihov namen izzivljati konflikte z oblastmi in se z Nemci pretepati, ampak slovensko mladino izobraževati. C. kr. celovško okrajno glavarstvo pa sodi menda Orle po nemčurskih hajlovcih in sudmarkovcih, kajti preteklo nedeljo je glavarstvo poslalo v Podljubelj dva orožnika, da sta pregledala vsako luknjo, se ni li kak Orle skrivaj čez Karavanke priplazil. O barone Heine, star si, pa vidiš revež že same strahove!

k Guštanj—Tolsti vrh. Na praznik dne 8. septembra se vrši v gostilni »Tolstovrške slatine« veselica z igro »Kmet Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke.« Sodelujejo domači fantje kot igralci in pevski zbor iz Guštajna. Tudi štajerski Slovenci ste prijazno vabljeni!

k Guštanj. »Sudmarko« so ustanovili v Guštanju dne 20. avgusta ter priredili »Sommerfest«. Govornik je seveda zabavljaj čez Slovence, privoščil si je poslanka Grafenauerja in druge Slovence ter zatrjeval, da mora ostati Guštanj nemški, kakor je bil nekdaj. Uboji guštanjski tržani, če bi morali živeti samo od čistokrvnih Nemcev — še slab-

še se bi vam godilo kakor sedaj, ko vas komandirajo nemško-nacionalni uradniki s fužin. Veselica je bila klavna, ker sta dež in pivo preveč namočila vroče glave guštanjske nemško-nacionalne elite.

Iz Pulja.

Poletna eskadra, katera se je preko 50 enot močna, udeležila ob navzočnosti prestolonaslednika letošnjih velikih kombiniranih manevrov, je usidrana v vojni luki, kjer se bo sedaj postavilo mnogo vojnih ladij iz službe, nekaj pa na novo uvrstilo v službo, da se bo tako sestavila takozvana zimsko eskadra. Za poveljnika zimске eskadre je cesar imenoval kontreadmirala grofa Lanjusa pl. Wellenburg. Zimsko eskadro bo tvorila ena težka divizija, obstoječa iz vojnih ladij: »Nadvojvoda Fran Ferdinand«, »Radetzky« in »Zrinyi«. Rezervna eskadra pa bo sestavljena iz vojnih ladij: »Nadvojvoda Karol«, »Nadvojvoda Friderik« in »Nadvojvoda Ferdinand Max«. Reservni eskadri bo povelejal linijski kapitan Niegovan. Divizijo križark bodo tvorile križarice: »Sv. Jurij«, »Aspern« in »Zenta«. Torpedno brodovje pa bo sestavljeno iz rapidne križarke »Admiral Spaun« in iz več večjih in manjših torpedovk. Poveljnik torpednega brodovja bo linijski kapitan Kastner. Vojna ladja »Cesarica in kraljica Marija Terezija« je določena za stacijsko vojno ladjo v Levanti, kamor bo po končanih popravilih odplula.

Zidarski štrajk, kateri tu že devet tednov traja, stopa v zadnjem času v štadij, iz katerega se da sklepati, da se topot rdeči terorizem ne bo obnesel. Vršila so se pred kratkim pogajanja med delodajalci in delojemalci. Ker se pa rdečim kolovodjem ni posrečilo najti pravega izhoda, s katerim bi se dala prikriti njihova nerodnost, so se pogajanja razbila. Med zidarji je opazati velika nezadovoljnost. Kako tudi ne! Saj jih je rdeči terorizem zapeljal tako daleč, da bo šla kmalu cela poletenska sezija brez zaslužka mimo njih. Podpore 16 K na teden so jako pičle. Kakor se sliši, je nekaj zidarjev že pripravljeno zapustiti rdeči tabor in se vrniti na delo. Zidarji so izprevideli, da je stavka ponesrečena in da vodstvo tukajšne soc. demokracije samo radi tega spravo zavlačuje, ker trenutno ne more najti nobenega izhoda, s katerim bi zidarjem prikrilo svojo nerodnost. Jako slabo je uplivala na celo zadevo tudi ona petarda, katera je bila vržena v barako, kjer so bili nastanjeni zidarji Unionske družbe. Prebivalstvo je prepričano, da je moral biti storilec le kak brezvestni stavkujoči zidar. Družba Union je dobila zopet nekaj zidarjev od drugod, katerim bodo sledili še drugi.

Dnevne novice.

— **Zmaga S. L. S.** Pri občinskih volitvah v St. Jerneju na Dolenjskem je zmagala na celi črti S. L. S. V prvem razredu je dobila S. L. S. 93 glasov, liberalci 15, v drugem S. L. S. 119, liberalci 30, v tretjem S. L. S. 245, liberalci 61. — Liberalizem tudi na Dolenjskem na celi črti propada.

— **Občni zbor »Slomškove zveze«** se bo vršil v četrtek dne 7. septembra 1911 v »Ljudskem domu« v Ljubljani. — Dnevni red je sledeči: 1. Ob 9. uri sveta maša v kapeli č. o. jezuitov. — 2. Zborovanje v »Ljudskem domu«: a) pozdrav, b) odbovno poročilo, c) predavanja: 1. Šola bodi temelj narodno-gospodarskemu napredku. (Sadjarski nadzornik g. Martin Humeč). — 2. Kaj zahteva sedanja doba od slovenske učiteljice? (Učiteljica gospodična Marica pl. Kleinmayerjeva). — 3. Dopolnilna volitev ene odbornice. — 4. Obravnava samostalnih predlogov, ki pa se morajo nekaj dni prej izročiti odboru. — 5. Slučajnosti. — V Dobropoljah, dne 20. avgusta 1911. — Franc Jaklič, t. č. predsednik, Ivan Štrukelj, t. č. tajnik.

— **Velekapitalistične roparje** napada današnja »Zarja« zaradi podraženja sladkorja. To je zelo čudno, da so se socialni demokrati šele zdaj na to spomnili, ko smo jih mi podregali. Ampak nekaj je vseeno boljše kakor nič in zato se z »Zarjo« popolnoma strinjamo, če velekapitalistične roparje prijema. Le to bi imeli pripomniti: kdo bo pa kaj zoper karteke naredil? Mar socialni demokrati? Zoper karteke se bojuje S. L. S. in bil je dr. Krek, ki je izdelal zakon zoper karteke. Dobro se pa spominjamo, da je s tem radikalnim zakonom zoper karteke bila posebno nezadovoljna ravno socialna demokracija in se zato v dr. Kreka zagnala. Vemo pa tudi zakaj in tudi socialna demokracija ve zakaj. Zato ker je avstrijska socialna demokracija ponižna dekla »velekapitalističnih roparjev«. Bil je ravno sladkorni kartel, ki

je socialno demokracijo podkupil, da je pri letošnjih državnozbornih volitvah šla v boj za kandidate industrijskega Bunda! Zato je pisanje »Zarje« zoper sladkorni kartel le pesek v oči. Kaj bo Adler rekel?

— **Povsod nazaduje o.** Avstrijski socialni demokrati, med njimi tudi slovenski, se lahko tolažijo, da gre socialna demokracija rakovo pot tudi v drugih deželah. Tako je štela socialno-demokratska strokovna zveza v Švici koncem leta 1908 še 75.000 članov, do konca leta 1909 se je to število znižalo na 66.000 in sedaj izišlo poročilo tajništva rdeče strokovne zveze izkazuje za leto 1910 samo še 58.621. Nazadovale so torej socialni demokrati v Švici v dveh letih okroglo za 17.000 članov v svojih strokovnih organizacijah. Da je pa bistveno število članov še bolj nazadovalo, je gotovo, ako pomislimo, da so se v omenjenem času priklopile rdeči strokovni zvezi tudi organizacije državnih uslužbencev, ki so v novi statistiki že štete. Delavstvu se odpirajo oči!

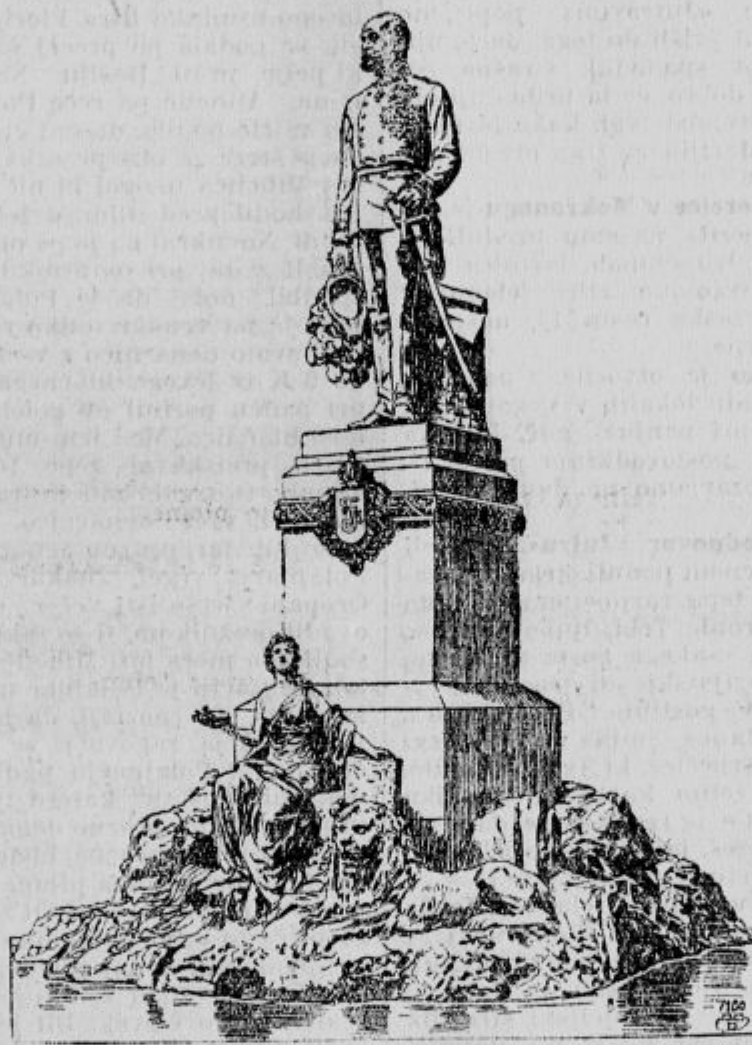
— **Lep sodrug.** Pred sodiščem v Budimpešti se je moral pretekli teden zagovarjati tajnik tamošnjega socialnodemokratskega knjigoveškega društva, ki je svoječasno pobegnil s 4414 franki društvenega denarja. Kljub temu, da je oženjen, je vzel na beg s seboj neko mlado delavko, s katero se je seznanil v društveni posredovalnici za delo. Pred sodiščem je defraudant skesano zagotavljal, da se bo trudil, povrniti škodo. Z ozirom na to je bil obsojen samo na pet mesecev ječe. Tako

ima socialna demokracija zopet enega »mučenika« več.

— **Izza kulis socialne demokracije.** »Grazer Tagblatt« poroča o zanimivi sodnijski razpravi, ki se je vršila pred dnevi v Brunšviku. Bivši predsednik socialno-demokratske kamnoseške organizacije, Maks Heß, po poklicu kamnosek, je namreč lani pri stavki stavbinskih delavcev v Brunšviku fungiral kot vodja stavke. Poverjeno mu je bilo izplačevanje podpor za časa stavke ter je pri tem poveril stavkarske denarje in ponaredil izplačevalne listine, v katere je zapisal večje podpore, kot pa jih je izplačal. Heß je v splošnem priznal svojo krivdo, a se je pri tem opravičeval, da je bil prisiljen k tem manipulacijam, ker je moral posojevati denar iz stavkarskega fonda odbornikom organizacije. Obsojen je bil na tri mesece ječe. Ako so razmere v socialni demokraciji tako sramotne v Nemčiji, kjer je pravzaprav ognjišče socialne demokracije, kako mora biti šele drugod in zlasti v naši ljubi Avstriji.

— **Učiteljski žepni zapisnik,** ki ga izda letos »Slomškova zveza«, izide te dni. Opozorjamo krajne šolske svete in šolska vodstva, naj ga naročajo obenem s šolskimi tiskovinami iz »Katoliške tiskarne«. Svoji k svojim!

— **Razpisane učiteljske službe.** 1. Na enorazrednici v Starem kotu. Rok do 19. septembra. Okr. šolski svet Kočevje. — 2. Na enorazrednici v St. Lenartu nad Škofjo Loko. Rok do 15. septembra. Okr. šolski svet v Kranju. —

Nedavno v Karlovih Varih odkriti spomenik cesarju Francu Jožetu I.

V ljubljanski okolici: 1. na enorazrednicah na Golem, v Notranji gorici, v Podlipi in v Rakitni. — 2. Voditeljsko in učiteljsko mesto na enorazrednici v Skocijanu; na tej šoli je tudi II. provizorični razred. — 3. Nadučiteljska služba v St. Jerneju pri Grosuplju. — 4. Po eno učno mesto na dvorazrednici v Črnučah, na štirirazrednici v Šmarju in na šestrazrednici v Spodnji Šiški. Rok do 15. septembra. — V kamniškem okraju: 1. Učna in voditeljska mesta na enorazrednicah v Pečah (za moške proslce) in na Krtini. — 2. Nadučiteljske službe na Brdu, v Vodica in v Domžalah. — 3. Po eno učno mesto v Zgoranjem Tuhinju in v Domžalah. Rok do 15. septembra. — V kočevskem okraju: 1. Nadučiteljska služba v Ribnici ter po eno učno mesto na deški in dekliški šoli v Ribnici. — 2. Nadučiteljska služba v Fari vasi. — 3. voditeljska in učiteljska služba v Kuželju. — V logaškem okraju: 1. Nadučiteljska služba pri Sv. Vidu nad Cerknico in nadučiteljska služba v Planini. Rok do 26., oziroma 18. septembra.

— **Iz šenčurja.** Dvanajstkratni strel iz našega velikega topa nam je v nedeljo, 27. t. m., naznanjal, da je zopet izvoljen za župana pristaš S. L. S., Janez Blagne, posestnik in gostilničar v šenčurju. Naši liberalci so strašno jezni in vsi zbegani, ker so si reveži toliko prizadejali ponoči in podnevu, tako lagali, da se je kar kadilo za njimi, pa vse zastonj, propadli so v vseh treh razredih, in sicer z ogromno manjšino. Sedaj pa se v »Slovenskem Narodu« tolažijo, da bi bili lahko vložili ugovor, pa so toliko ponosni in velikodušni, da bodo rajše počakali, da naša stranka

sama od sebe razpade, potem pa, pravijo, da bo šele zaplapolala njihova zastava, ako je preje ne bodo molji snedli. Kdaj in kako se bo to zgodilo, tega ne pove nobena pratika. To je prvi del njihovega modrovanja. Sedaj pa pride še višja filozofija! Pravijo, da mi pri občinskih volitvah že grozo nazadujemo. In sicer zakaj? Le pogledjmo! Prvič smo zmagali v dveh razredih; ko so bile volitve ovržene, smo zmagali v vseh treh tako, da so liberalci rešili le tri odbornike. Dne 10. avgusta so bile zopet volitve, v katerih smo zopet sijajno zmagali; liberalcem je ostal le še eden možakar, toda še ta je volil našega župana. To se pravi torej po »Narodovo« hiteti v propad. Do takih konkluzij, ali bolje rečeno konfuzij more priti le tak, ki »Narod« bere.

— **Vlom.** V Gorjah je pri nekem posestniku nek dosedaj še neznan lopov pri hišnem oknu vlomil železno omrežje ter potem prišel v sobo in ukradel zlat poročni prstan z datumom 12./9. 1889 in črkama R. F., par zlatih uhanov s temnomodrim kamenom, zlat prstan z belim kamenom in en star avstrijski zlat. Prodajalca naj se takoj izroči najbližji varnostni oblasti.

— **Nevarna dvojna rešitev iz Save.** Minulo soboto sta v zagrebški civilni plavalni šoli dva rokodelska pomočnika zašla predaleč v odprto Savo in se, nevedeča plavanja, začela potapljati ter na pomoč klicati. Navzoči plavalni mojster Lasić je v vsej obleki takoj skočil v vodo in hitel za njima, ki ju je Sava že precej daleč zanesla in sta popila že dokaj vode. Ko ju je dosregel, sta se ga oba krčevito prijelaa, kar je bilo sedaj seveda za vse tri skrajno ne-

varno. Z naporom vseh svojih moči je Lasić skušal rešiti oba, toda bilo je skoraj nemogoče. V zadnjem hipu je došel na pomoč brodar, ki je s čolnom prišel tako blizu, da je Lasiću mogel pomoliti drog. Nevarnost je bila s tem premagana in kmalu sta se prestrašena in oslabiljena ponesrečenca nahajala na varnem.

— **Skesan vojaški begunec.** V Osijeku je pred petimi meseci pobegnil nek topničar tamošnjega 38. polka, ki se kot razvajen sin premožnih starišev kar ni mogel navaditi strogega in trdega vojaškega življenja. Šel je v Srbijo in tam postal vojak; izpočetka mu je zelo ugajalo, toda kmalu so ga začeli sumničiti vohunstva in ga zato preganjati s krivičnimi kaznimi, ukori itd. Sedaj je fant videl, da je le še boljše služiti lastni domovini, nego tuji ter je pobegnil; skesano se je javil pri svojem polku v Osijeku, kjer so ga seveda pred vsem spravili v kletko in uvedli proti njemu kazensko postopanje. Upajmo pa, da bo sodba z ozirom na njegov kes milo izpadla.

— **Naporne izkrcevalne vojaške vaje v Dalmaciji** so dokazale veliko odpornost in vztrajnost našega vojaštva. Moštvo je zelo trpelo na pomanjkanju hrane in vode, ki so jo v avtomobilih vozili iz Zadra; strašna je bila tudi vročina ter je šele zadnji dan ozračje ohladil dež. Kljub vsem naporom in težavam pa se je moštvo hrabro držalo do zadnjega in je bilo le par slučajev lahkih obolenj. Poveljniki so se naravnost čudili vrhlin četam. Zato je bila prestolonaslednikova pohvala v polni meri opravičena.

— **Prodaja konj v Gradcu.** Oskrbovalna komisija c. in kr. trenske divizije št. 3 v Gradcu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo dne 27. septembra t. l., ob 8. uri dopoldne prodala na konjskem sejmišču (klavnica) v Gradcu potom licitacije okoli 160 odbranih konj proti plačilu v gotovini, odpadajoče kolkovne pristojbine in 3% kupnine za krajevni in deželni zaklad za uboge.

— **Na kongresu pravaške omladine v Dubrovniku** je pri komerzu došlo do pretepa, ker nekateri gostje (menda Srbi) niso vstali, ko je godba ponovno igrala hrvaško narodno himno. Pri tem jo je najhuje skupil policijski komisar Hrus; končno je redarstvo napravilo red.

— **Proti analfabetizmu na Hrvaškem.** V Zagrebu izide brošura po dva vinarja, v kateri bo opisano stanje analfabetizma na Hrvaškem ter načrtana pot, po kateri bi mu bilo najuspešneje odpomoči. Knjižica se bo v 100—150.000 izvodih vrgla med ljudstvo.

— **Ker mu je nastavl nogo** je zaklal zidarski pomočnik Ivan Brand v Mikanorcu kovaškega pomočnika Josipa Nadj. Živela sta že dalj časa v sovraštvo. Po umoru se je vlegel v posteljo, od koder so ga vzeli orožniki.

— **Iz Bohinja.** Glede ureditve stalnega tarifa za izvoške smo prejeli sledeče: To se zamore le na ta način urediti, da se podpora, ki jo dobivata letos le dva posameznika, določi za vse koncesijonirane izvoške, oziroma izroči županu, da jo isti po seziji med voznike enako razdeli in onim, ki se ne uklonijo predpisom županstva, prepove vsako nadaljno vožnjo. Zato se prosi slavno društvo za promet tujcev v Ljubljani, da naj se nikakor več za posameznike ne določi podpora, pač pa enako za vse zanesljive voznike, da se potem zamorejo urediti primerni stalni tarifi v Bohinju.

— **Turško vidiranje potnih listov za Turčijo.** C. in kr. konzulat v Tripolisu je vnanjemu ministrstvu naznanil, da se je v zadnjem času čestokrat prigodilo, da so morali tujci, med temi tudi avstro-ogrski podaniki, s posredovanjem konzulata plačati 40 pijastrov globe, ker je na potnih listih manjkala turški visum. Potniki, ki nameravajo potovati po turškem ozemlju, se tedaj nujno opozarjajo, da si pravočasno prekrbe to vidiranje potnega lista ter se tako izognejo škodi in neprilikam ondotnih oblasti. Tozadevna natančnejša pojasnila dajejo pristojna politična oblastva.

— **Demonstracije v zagrebškem deželnem gledališču.** Minolo nedeljo je pri predstavi »Dolarske princeze« v zagrebškem deželnem gledališču del občinstva priredil viharne ovacije mlademu igralcu Strmcu, ki je imel nek spor z intendantom, kateri se je pa sporazumno rešil. Isto občinstvo je burno demonstriralo proti gledališki upravi s klici: »Dolje Tresčec! Dolje ravnateljstvo! Naj živi gledališka organizacija!« Vendar se je vihar kmalu polegel in se je predstava mirno vršila.

— **Nesreča vsled nevihte.** V Dolenjem Miholjcu je bila te dni huda nevihta z viharjem, ki je na železniški

postaji porinil po tiru več praznih voz. Isti hip sta šla po progi nek 17 letni fant in 13 letna deklica, ki vsled prahu najbrže nista videla tekočih voz. Prišla sta pod kolesa ter je deklici odrezalo obe nogi, fantu pa eno; deklica je kmalu umrla.

— **Dr. Oto Frangeš**, vseučiliški profesor v Zagrebu, je poklican k bosanski deželni vladi kot vodja gospodarskega odseka.

— **Osješki trgovci** obiščejo še tekom letošnje jeseni svoje stanovske tovariše v Sarajevu. Isti se že pridno pripravljajo na iskren sprejem osjeških gostov.

— **Enodnevna stavka** je bila v soboto v Danubijevih kamenolomih pri Reki. Spočetka je pustilo le 300 dalmatinskih delavcev, ki so se uprli surovosti italijanskega paznika Labinaca, delo. Prišel je policijski načelnik Minach, ki je delavce pomiril, da so zopet prišli za delo. Takoj nato je izbruhnil splošni štrajk ter je pustilo delo vseh 1500 delavcev, ki so sedaj zahtevali majhen povišek plače in skrajšanje delavnega časa. Pogajanja je vodil policijski načelnik Minach, ki je došel z 80 policisti. Ravnateljstvo podjetja je kratko odbilo zahteve delavcev, takoj vse delavce odpustilo in izjavilo, naj se delavci, ki hočejo delati pod sedanjimi pogoji, zgledajo v ponedeljek zjutraj, a sprejelo bo, ko-gar bo samo hotelo. Ker so delavci neorganizirani in v veliki bedi, so se udali. Izgreda ni bilo nobenega.

— **Prodaja stoječih hrastovih delbel.** Gozdarsko ravnateljstvo deželne vlade v Sarajevu proda iz gozdnega kompleksa Ozren (okraj Gračanica in Maglaj) in iz gozdnega kraja Vladin gaj (okraj Gračanica) stoječa hrastova debela. Sprejmejo se samo pismene ponudbe, katere je vpsolati najkasneje do 6. novembra t. l. 11. ure dopoldne gozdarskemu ravnateljstvu deželne vlade v Sarajevu. Razpis z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **Obsojen urednik.** Minoli ponedeljek je bil v Zagrebu radi razžaljenja časti obsojen na tri tedne zapore gosp. Josip Lakatoš, bivši urednik »Prijetelja Naroda«, to pa kljub temu, da se je kot pisec dotičnega članka sam javil poslanec Cerovac. Lakatoš je prijavil vzklic.

— **V Gorici ni kolere.** Gorica: Strah pred kolero radi obolelosti šolskega sluge Flaissa je bil prazen. Vzrok bolezni je bil ubogi pokvarjeni želodec, ki pa niti oddaleč ni mislil na kako kolero.

— **Kolera v Trstu.** Predvčerajšnjem ste bile sprejete v bolnišnico v Trstu dve osebi, ki ste oboleli za sumljivimi znaki. Gre za 26 letnega brivca Julija Mikjeviča, stanujočega v ulici Chioggia št. 5 in za 24 letnega dminarja Silvija Pierini, stanujočega v ulici Ghiaccera št. 11. Bakteriološka preiskava še ni dovršena. Od nekaj dni sem se italijanski trabakelj »Candido« nahaja v kvaranteni pred pomorskim lazaretom. Včeraj je bilo konstatirano, da je v isti ladiji vkrcani mornar Ranzatto bacilonosec. V Fikonih pri Dekanah je nekdo zbolel za sumljivimi znaki kolere. Franica Škrbec, stara 48 let, stanujoča v ulici Sv. Nikolaja št. 3, dekla pri neki rodbini, se je podala sinoči, ker se je čutila slabo, v spremstvu svoje sestre Marije v mestno bolnišnico. Ko sta bile v veži, je začela bruhati in se je pojavila tudi diareja, sploh zelo sumljivi znaki kolere. Obe sestri so takoj spravili v Magdalensko bolnišnico. Rudolf Pavšič, star 20 let, stanujoč v ljudskem prenočišču G. Gozzi, je bil tudi včeraj sprejet v Magdalensko bolnišnico, ker je obolel za sumljivimi znaki kolere, istotako Tereza Jankovič, stara 56 let, dekla, v službi pri rodbini Segré v ulici A. Canova.

— **Smrtna kosa.** Včeraj zjutraj je po kratki, a mučni bolezni umrl v Trstu Lovrenc Gregorič, oče blagajnika »Ilirije«, g. Jos. Gregoriča in tast gosp. Josipa Šorna.

— **Pomiloščenje bosenskih vojaških beguncev.** Na cesarjev rojstni dan so bili pomiloščeni trije vojaški kaznjenci, ki so za časa aneksije kot vojaški obvezanci pobegnili v Črnogoro, a se kasneje vrnili in bili obsojeni v težko ječo.

— **Peta žrtev Save v Zagrebu.** Minolo nedeljo je pri kopanju v Savi utonil čevljarški vajenec Mato Kovačević v Zagrebu.

— **Blazna ženska na strehi.** Minolo nedeljo ponoči ob eni uri so v Zagrebu v Vlaški ulici opazili na neki strehi belo oblečeno žensko, ki je nepremično čepela. Mislili so, da je »mesečna«, zato so tiho poklicali pomoč z rešilne postaje. To pa ni zadostovalo, marveč so morali priti ognjegasci s svojo lestvo,

da so žensko spravili s strehe. Bila je blazna strežnica Katarina Rožanković.

Ljubljanske novice.

lj **Na izpolnitev liberalnih obljub** čakajo še danes med drugimi tudi Barjani. V uradnem listu se bere, da Barjani zelo trpe vsled pomanjkanja vode, kar je je, je nepitna in zdravju škodljiva. Barjani magistrat že leta in leta prosijo, da bi se vodovodna napeljava vsaj do Sole na Karolinski zemlji podaljšala, toda Hribar in Tavčar sta jim na raznih shodih to le obetala, izpolnila pa nikoli.

lj **Prešernov spomenik** v Ljubljani je, kakor znano, tak nestvor, da mu menda na celem svetu ni enakega in vzbuja le pomilovanje vsakogar, ki ga je primoran gledati. Ko smo mi leta 1905., ko se je odkril, to konstatirali, je bil ogenj v strehi in liberalci so nas naravnost za izdajalce naroda, abderite, evnuhe in klerikalne idiote proglasili. Ščasoma se je seveda tudi njim začelo v glavi bistriti in so saj nekateri spoznali, da so jo s Prešernovim spomenikom pošteno polomili. Zdaj pa čujemo, da je umetnik, Ivan Zajec, sam prišel do tega spoznanja. Gospod Fr. Kobal nam namreč v današnjem uradnem listu, ocenjujoč slovensko umetniško razstavo na Bledu, mimogrede pripoveduje, da »danes gospod Ivan Zajec svojemu Prešernovemu spomeniku, ki je na vse načine izveržen, odreka vsako višjo estetično vrednost.« — Če izdelovatelj sam tako o spomeniku sodi, bodo menda zdaj vsi liberalci, ki namesto z lastno pametjo mislijo z »Narodovim« in »Jutrovim« papirjem, vendar enkrat prišli do tega, da je njihov Prešernov spomenik strašna pokaza. Bilo bi dobro, če bi prihodnji občinski svet premišljeval, kako bi se ta spomenik z Marijinega trga prestavil v kakšno goščo.

lj **Za pogorelce v Mokronogu** je poslala zavoj perila našemu uredništvu gospa Marija Hirschman, lastnica manufakturne trgovine »Pri jelenu« v Ljubljani, Tržaška cesta 13, nasproti tobačne tovarne.

lj **Gostilno** je otvorila v popolnoma prenovljenih lokalih v Vegovi ulici št. 3 (preje »pri panju«), gđč. Lojzika Zorko, bivša poslovodkinja pri »Fajmoštru«. Opozarjamo na današnji in-serat.

lj **Še en odgovor »Jutru«.** Prejeli smo: Da preženem podutiškega modrasa iz Tvojega žepa, razpisujem nagrado 100 svetlih kronic Tebi, ljubo »Jutro«, v nagrado za vsakega gosta ali tujca, ki je bil po »azijatski« ali drugače nadlegovan pred gostilno »Port Artur«, kakor pišeš danes. Smiliš se mi, dragi listič, zaradi srbečice, ki Te je napadla, ter Ti zopet želim kakega zdravnika à la Br—č. Če je res, kar se danes o meni zopet lažeš, imaš priliko zdaj dokazati. — Martin Lampert.

lj **Usoda v stelji.** Delavec Matija Kos iz Markovega pri Podhrušju v kamniškem okraju je te dni izmaknil neke hlače ter se nastanil na Golovcu v stelji, kjer ga je policijski stražnik izsledil in aretoval. Ko so mu natančneje preiskali obisti, so prišli tudi na to, da golovskega naseljenca želi poznati deželno sodišče, katero ga zasleduje v policijski tiralnici zaradi hudo-delstva težke telesne poškodbe.

lj **Kolo ukraden** je bilo predvčerajšnjim v baraki na Tavčarjevem dvorišču na Dunajski cesti št. 47. Kolo je tvrdke »Puch« in je vredno 80 K. Policijska številka je 53, bela na zelenem polju, tovarniška pa 80.152. Kolo je brez zvonce in brez zavore. Pred nakupom se svari.

lj **Harmoniko** je posodil nek izvošček še 27. t. m. nekemu gošču, kateri mu je pa do danes še ni vrnil. Ker si je pa ta že več harmonik izposodil ter jih potem prodal, je opravičen sum, da je s to ravno tako napravil. Harmonika je vredna 40 K, in naj se oni, ki jo je kupil, čimprej zglesi pri policiji.

lj **Tatvina.** Včeraj je bilo pri neki stranki na Ahačjevi cesti pokradenega več moškega perila, zaznamovanega s črkama K. I.

lj **Porzori!** Pred nekaterimi trgovinami se solnčne strehe spuščajo tako nizko, da se morajo pasanti priklanjati, da ne zadenejo v nje z glavami, kar je v popolnem nasprotju s cestnopolicijskim redom. V smislu tega reda morajo biti v Ljubljani strehe visoke 2 m 20 cm.

lj **Pes ugriznil** je včeraj na Trnovskem pristanu pismošoj Matija Sintiča ter ga na levi nogi telesno poškodoval. Pred Konjušnico je pa nek drug pes popadel krojaškega mojstra Jurija Vrhovnika. Oba lastnika psov sta znana.

lj **Motorno kolo** si je izposodil pri ključavničarskem mojstru Franc Ferjančiču strojnik Ferdo Fuchs že 12. t. m. ter mu je še dosedaj ni pripeljal na-

zaj. Kakor se čuje, je Fuchs kolo zastavil na Reki, kar pa še ni popolnoma dognalo. Motorno kolo je vredno 300 K.

lj **Za kruhom.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 44 Slovencev in 10 Macedoncev.

lj **Izgubljeno in najdeno.** Gospa Frančiška Ravniharjeva je izgubila zlato žensko uro s kratko zlato verižico. — Nek čevljar je izgubil zastavni listek, s katerim je bila zastavljena suknja. — Dijak Maks Kotnik je našel moško žepno uro. — G. Ela Tschurn je našla zlat prstan. — Mirko Deisinger je našel ovratnično iglo.

Izpred tukajšnje porote.

Cestni rop zaradi nekaj kronic. Na zatožni klopi sedi mlad ropar, imenovan Anton Mihelič, 24 let star, čevljarški pomočnik iz Naklega, nestalnega bivališča, ki ima že več predkazni. Jože Polajnar, čevljar iz Jezera na Koroškem doma, je šel na obisk k svoji sestri v Zalag pri Goricah. V Tripaličah v Zibertovi gostilni se je ustavil, da bi se za nadaljnjo pot malo pokrepčal. Že na poti se mu je pridružil fant bledega lica, ki je jel praviti, da je čevljarški pomočnik, kateri dela išče in da name-rava potovati v Jezero. Nagovoril je Polajnara, naj mu kaj plača in res mu je ta v dotični gostilni plačal nekaj žganja. Okoli pete ure popoldne jo je mahnil Polajnar naprej, bil je nekaj opit, Mihelič se mu je pa tudi sedaj pridružil z izgovorom, da gre v Tržič čevljarškega dela iskat. Hodila sta skupaj in prišla v vas Predvdor. Tu sta krenila v gostilno Marije Velkavrh, ker sta spila eno osminko litra Florijana. Od tu sta se podala po precej samotni stezi, ki pelje proti Bašlju. Nastala je že tema, Mihelič pa reče Polajnaru, ki sta vstric hodila, da naj gre naprej, češ da je steza za oba preozka. Polajnar je res Miheliča ubogal in nič hudega sluteč, hodil pred njim, držeč obe roki v žepih. Naenkrat ga je pa obdolženec zagrabil zadaj pri ovratniku suknje, mu spodbil noge, da je Polajnar padel, imel je pa vendar toliko zavesti, da je vzel svojo denarnico z vsebino kakih 8 do 9 K iz levega hlačnega žepa in ga pri padcu porinil ob golem telesu za levo hlačnico. Med tem mu je pa napadalec preiskaval žepe ter denarnico otipal. Odrtnal mu je trak pri levi hlačnici, vzel denarnico, iz katere je pobral denar, prazno denarnico je pred Polajnara vrgel, nakar je pobegnil. Oropani je še isti večer celo zadevo ovadil orožnikom, ti so takoj po popisu sodili, da mora biti Mihelič storilec. Pri konfrontaciji je Polajnar takoj spoznal storilca. Ta ne taji, da bi mu ne bil vzel denarja, zagovarja se le na ta način, da je Polajnaru padla slučajno denarnica na tla, katero je on pobral in jo izpraznil, prazno denarnico pa dal temu nazaj. Sicer pa obdolženec trdi, da je bil popolnoma pijan. Da je ta zagovor le iz trte izvit, sledi že iz tega, da so priče to odločno zanikale, res se je pa delal sam nekaj pijanega. Sploh je pa Mihelič znan kot tujemu imetju zelo nevaren človek. Bil je že večkrat radi tatvine in pekrat radi vlačugarstva predkaznovan, tudi njegova zunanost kaže silno zanemarljivega človeka. Porotniki so z 9 proti trem glasovom krivdo potrdili, nakar ga je sodišče obsodilo na 9 let težke ječe, poostrene s temnico, postom in trdim lešičem vsako četrtno in z istim poostrenjem na dan storjenega dejanja, t. j. dne 18. svečana vsakega kazenskega leta. — Na predsednikovo vprašanje, če bo kazni takoj nastopil, je odgovoril z da, pristavil je pa še, da se mu je silna krivica zgodila, češ, da je oropani proti njemu po krivem prisegel, nakar je bil zato od predsednika posvarjen. Obdolženec ni na to nič omenil ter v spremstvu paznika brzih korakov zapustil dvorano.

Nepošten dacar. Zaradi hudodelstva poverbe se je moral pred tukajšnjim porotnim sodiščem zagovarjati Florijan Kožuh, 29 let star, oženjen, iz St. Vida nad Ljubljano doma. Prvotno je bil obdolženec deželni dacar, potem ga je pa za takega nastavilo okrožje občina Bohinjska Bistrica in Srednja vas. Tu je služboval od 16. oktobra 1905 naprej do konca leta 1910. Njegove gnotne razmere so bile precej ugodne, kajti dobival je 120 K mesečne plače ter prosto stanovanje v Bohinjski Bistrici. Občina Bohinjska Bistrica in Srednja vas sta pa Kožuha posebno pobožstili, da je za nje pobiral občinske naklade na užitnino. To naročilo je obdolženec tudi sprejel, dobival je za to pobiranje od prve občine 7 odstotkov od Srednjevasi pa 10 odstotkov nagrade. A to v njega stavljeno zaupanje je obdolženec v polni meri zlorabil in Bog ve, koliko škode bi bil tema občinama napravil, da ni moral zaradi bolezni službo popustiti. Tem nerednostim je

prišel šele njegov naslednik vsaj deloma na sled. Dognalo se je, da je od leta 1906 do konca službene dobe precejšnje vsote užitinskih doklad poneveril in denar zase porabil. Manipuliral je na ta način, da je strankam pravilno potrdil vplačane zneske a bilježil je v svoje zapiske - juhste manjši zneske. Umevno je, da je bilo potemtakem težko priti na sled tem sleparijam. V kolikor sta mogla izvedenca dognati iz dotičnih spisov, je obdolženec spravil od občin-skih naklad v svoj žep od občine Boh. Bistrica 6347 K 88 v in od občine Srednja vas 6014 K 67 v. V prvotnem zagovoru je obdolženec trdil, da je poneveril k večjemu do kakih 2000 K, sedaj priznava, da znaša poneverjena vsota skupno 8000 K. Kožuh skuša opravičiti svoje kaznjivo dejanje s tem, da je nujno denarja potreboval za stroške svoje bolezni. Obdolženec je na vprašanje, čegav je denar (6000 K), ki ga je v hranilnici naložil, odgovoril, da je to last njegove žene. Porotniki so nanje stavljeno vprašanje, se gre li za poneverbo, potrdili in je bil obdolženec obsojen na 18 mesecev ječe.

Teleonska in brzojavna poročila.

KNEZ THUN.

Ischl, 30. avgusta. Semkaj je danes dospel cesarski namestnik na Češkem knez Thun. Kneza Thuna bo cesar sprejel jutri v avdijenci.

ČASNIKAR UMRL.

Dunaj, 30. oktobra. Tukaj je danes umrl časnikar gospod Viljem Herzog, izdajatelj znane korespondence Herzog.

MAROŠKA AFERA.

Berolin, 30. avgusta. Tajnik za zunanje zadeve von Kiderlen-Wächter je dospel včeraj v Berlin in zopet prevzel vodstvo svojega urada. Državni kancler von Bethmann-Hollweg je dospel v Berlin danes, francoski poslanik na berlinskem dvoru, Cambon, pa najbrže v petek. Maroška pogajanja bi se torej imela vnovič začeti v soboto, toda sodi se, da se bodo do ponedeljka odložila. Ta zakasnitev ni všeč liberalnim krogom, nekateri listi zahtevajo, da se vprašanje čimprej reši, ker od aneksijske krize sem ni berlinska borza še nikoli doživela tolike škode, kakor zdaj. »Germania«, glasilo centra, pa presoja položaj jako hladno. Pravi, naj se Nemčija ne prenaagli, ker če začne vojsko s Francijo, bo izolirana in tudi njena zaveznika bi ji ne pomagala, ker nista v to obvezana.

UKRADENA »MONNA LISA«.

Pariz, 30. avgusta. Tudi sled, ki je vodila za ukradeno Leonardo da Vincijevo »Monno Liso« na Lloydov parnik »Kaiser Wilhelm«, je brezuspešna. Louvre je zopet odprt. Varnostne odredbe so znatno poostrene. Uvedena je preiskava proti louverskim uradnikom in slugam.

IZGREDI ZARADI DRAGINJE ŽIVIL.

Pariz, 30. avgusta. V bližini mesta je množica napadla peka zavoljo visokih cen kruha. Pek se je branil in v množico ustrelil. To je demonstrante tako razkačilo, da so pekovo prodajalno demolirali, njega pa bi bili linčali, da ni policija to preprečila.

BIVŠI DRŽAVNOZBORSKI POSLANEC UMRL.

Dunaj, 30. avgusta. Tukaj je umrl bivši državnozborni poslanec Maks Mengerl v starosti 73 let.

BOGAT INDIJSKI KNEZ UMRL.

London, 30. avgusta. V Indiji je umrl knez kneževine Haidarabad. Njegovi letni dohodki so znašali 1000 milijonov kron.

MILIJONSKA PONEVERJENJA.

Berolin, 30. avgusta. Radi goljufij in velikanskih poneverjenj so aretirali bankirja Pavla Kwietta in Martina Gansa. Banko »Kwiet in Gans« sta imela od leta 1902. Hišna preiskava je dognala, da 2.000.000 vlog ni pokritih. Znano ni, kako je izginito 2.000.000 mark.

VELIKANSK GOZDEN POŽAR.

München Gladbach, 30. avgusta. V nizozemskem obmejnem kraju Herkensbosch je uničil gozdni požar 20.000 oralov gozda. Zgorelo je tudi več ljudi.

STRAŠEN VIHAR V AMERIKI.

Charleston, 30. avgusta. Tu je divjal 36 ur strašen orkan, ki je napravil velikansko škodo. Vihar je povzročil, da je preplavilo morje pristaniški oddelek mesta. Utonilo je veliko zamorcev in osem belcev.

Razne stvari.

Samoumor milijonarke. V Altonu, Ill., je Mrs. Hattie Lewis, žena milijonarja Lewisa, ki je predsednik velike

tovarne za steklo, skočila v nek vodnjak, kjer je utonila. Predno je odšla iz sobe, je položila v postelji iz cunj in slame narejeno podobo, da bi strežnice mislile, da še vedno leži v postelji. Mrs. Lewis je bila dolgo bolehn.

Plavajoča razstava. Neka velika ameriška trgovska družba, v kateri so zastopniki vseh strok, pripravlja velikanski parnik kot plavajočo razstavo. Ladja bo v novembru zapustila New York ter obiskala pristanišča Kube, Puertorica, Columbijske, Venezuela, Guyanne, Brazilije, Uruguaya, Argentinijske, Čila, Peru, Ekvadorja, Paname, Costarice, Nicarague, Salvadora, Guatamale in Mehike. V januarju 1912 bo dospela v San Francisco. Razstavna ladja bo nadaljevala vožnja proti vzhodu ter se vračala skozi Suez in Sredozemsko morje. Zaradi večje privlačne sile se bodo na krovu ladje v vseh večjih pristaniščih prirejali banketi. Podjetje je financirano z 21.200.000 franki.

Kopniški stotnik v Bosni. Te dni hodil po Bosni nek pretkanec v uniformi ogrskega korporala ter naročal stanovanje in hrano za oficirje. V Zavidoviču je naročil večerjo za 80 častnikov in uboga kantinerka je hitela s pripravami, kolikor je mogla. Zaklali so takoj 2 vola in 35 rac. Pri trgovcu je naročil različnega blaga, ki ga je trgovec takoj nameril in navagal, da bi bilo vse pripravljeno, ko pride moštvo. Seveda je dobil korporal mastno južino s pljajo. Pri nekem krčmarju je velel iznesti vse klope in mize na prosto, češ, da prirede častniki zvečer plesni venček. Vse se je glubalo, da pripravi vojakom vreden sprejem — vojakov pa seveda ni hotelo biti. Šele tedaj se je doznalo, da so bili potegnjeni. Isti lopov je enako nastopal tudi v Maglaju, Žepčah in Zenici, kjer ga je končno doletela usoda.

Izvoz živine iz Uruguaya. Vlada republike Uruguag objavlja uradne številke svoje inozemske trgovine v letu 1910. Izvoz je znašal nad 2181 milijonov frankov, od katerih je znašal samo izvoz živine 189 milijonov frankov.

Nemčija v Egiptu. Angleški listi poročajo iz Egipta, da tudi tamkaj Nemčija z vso silo napreduje. V oktobru bo pričel izhajati v Egiptu nemški dnevnik, toda tudi že sedaj izhajajoči list „Aegyptische Nachrichten“ je postal tako močan, da je prevzel francoskemu lokalnemu listu priobčevanje razsodb mešanega sodnega dvora. Od leta 1907. so se Nemci pomnožili v Egiptu za 44%. Angleži pa le za 5%. Nemški izvoz v Egipt se je v 6 letih podvojil.

Drzen polet. Iz Calaisa poročajo, da namerava v bližnjem času preleteti francoski aviatik Sommer Rokavni preliv v ogromnem biplanu, na katerem bo imel s seboj osem potnikov.

Skopa bogatašinja. Iz Londona poročajo: V neki hiši v Battersegu so našli neko 70letno staro, popolnoma onemoglo vsled lakote. Policija je dooznala, da ima starica 140.000 frankov premoženja in tri velike hiše v najlepših delih Londona.

Nadebudna mladina. Iz Peterburga poročajo: V Bahmutu je v gledališču zabodel nek 19letni gimnazijec vsled ljubosumnja svojega 17letnega tovariša, ki se je razgovarjal z nekim mladim dekletom.

Mnenje gospoda

dr. Petrasko pl. Kornya
Nadrag.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Vaše Serravallovo Kina vino z železom se je izvrstno izkazalo v ženski klijenteli kot izvrstno želodčno krepilo.

Nadrag, 23 aprila 1909.

Dr. Petrasko pl. Kornya.

Uvažujte! Ponovno prosimo vse podružnice „Slovenske Straže“ in vse somišljenike, naj skrbijo v svojih krajih, da se povsod razširijo naše vžigalice v korist obmejnim Slovencem. Rabite povsod naše vžigalice. Opominjajte znanca na rabo naših vžigalic, odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri trdki Menardi v Ljubljani. Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobiček iz vžigalic velik.

LETNIK 1912
naše

„Družinske pratike“

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v „Katoliški bukvarni“, prodajalci „Katol. tisk. društva“, dalje v trgovini Anton Kršper, Vaso Petričič in Ivan Korčič; v Trstu: prodajalca „Katol. tisk. društva“. Cena komada 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si usiljevati drugih pratik.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podajanje v 24 urah v milij.
29	9. zveč.	738.6	20.0	sl. sever	jasno	
30	7. zjut.	738.9	14.0	sl. jivzh.	soparno	0.0
	2. pop.	737.1	29.1	sl. jug.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temp. 19.6° norm. 17.3°.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 30. avgusta.

Pšenica za oktober 1911	11.47
Pšenica za april 1912	10.04
Rž za oktober 1911	9.06
Oves za oktober 1911	8.95
Koruzna za september 1911	8.24

Resna ženitna ponudba!

Mlad, premožen uradnik se želi seznaniti v surho ženitno z gospoico 18 do 24 let staro. Gospoica naj bo prijetne zunanjosti, zdrava in dobrega značaja ter sposobna voditi hišno gospodinjstvo. Ojira se le na resno ponudbo, katerim naj so pridružene slike, ako je mogoče. Slike se takoj vrnejo. Ponudba je pošiljati pod šifro „Resnost“ najkasneje do 18. septembra poštno ležeča Ljubljana. Tajnost zafamčena. 2584

Dr Julij Schuster

zdravnik za notranje in otroške bolezni

zopet ordinira

Dvorni trg št. 1 od 8. do 9. in od 2. do 3. ure. 2578

Gospodične

se sprejmo na stanovanje in hrano v Kapiteljski ulici 11., II. nadstropje.

Pomočnika in učenca

sprejme takoj v službo usnjarski mojster Valentin Rihar, Polhovgradec. 2450 5

Gospodična išče službo kot blagajničarka.

Opravljalna bi tudi pisarniška dela, tudi prodajala, ali primerna dela opravljala. Zna tudi šivati. Najraje kje na deželi.

Ponudbe na upravištvu „Slovenca“ pod šifro „Takoja“. 2560

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko kožo in belo polt, se umiva le z Steckenperfd lilijno mlečno milo (znanka Steckenperfd) tvrdke Bergmann & Co., Tešn ob Labi. Komad po 80 v se dobi v vsli lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumi i. t. d. 608

Umni živinorejec

21 let star, išče primerne službe pri kakem društvu ali zasebni družini. Plača zmerna. — Ponudbo sprejema upravištvu „Slovenca“ pod šifro „Živinorejec“. 2529 5

JANEZ ŽLEBNIK, Vižmarje št. 41

pošta št. Vid nad Ljubljano

ženske lase kupuje rezane in zmešane po najvišjih cenah. 2221

Mesečna soba

lepo meblovana, v I. nadstropju v Židovski ulici 1, s posebnim vhom in razgledom na Dvorni trg, se odda stalnemu gospodu s 1. septembrom. Vpraša naj se listotam. 2525 3

Pianino

popolnoma nov iz naravnega orehovega lesa, s tremi pedali in modulatorjem, moderno konstrukcijo, krasnim glasom in vnanostjo, osobito pripraven za izobraževalna društva ali gg. učitelje, se takoj prodaja pod tovarniško ceno. (3) Poizve se: Karlovska cesta št. 3, I. nadstropje.

POZOR!

HIŠA

z vrtom

se prodaja v sredo dne 6. septembra od 1. do 3. ure popoldne, stoječa par minut od renize, Novi Vodmat št. 45 v Ljubljani. Pojasnila daje Luka Pavlič v Mengšu št. 49. 2572 3

Kurzi efektov in menjic.

dne 29. avgusta 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	92.05
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	92.05
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	95.85
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	95.85
Avstrijska zlata renta	116.20
Avstrijska kronska renta 4%	92.05
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	80.—
Ogrska zlata renta 4%	111.50
Ogrska kronska renta 4%	91.—
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	79.90
Delnice avstrijsko-ogrske banke	19.70
Kreditne delnice	655.—
London vista	240.35
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117.37 1/2
20 mark	23.50
20 frankov	19.07
Italijanski bankovci	94.60
Rublji	2.54

Tehnični birô in podjetje zgradb

Ingenieur H. UHLÍŘ
Ljubljana, Resljeva c. 26.

Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, znanstvena mnenja, prevzeta zgradb

Naznanilo.

Podpisana vljudno naznanjam sl. občinstvu, da sem otvorila z današnjim dnem

v Vegovi
ulici št. 3

gostilno

Popolnoma prenovljeni lokali. Velik senčnat vrt. Izborna dolensjska vina iz lastnih vinogradov, zajamčeno pristna štajerska in istrijska vina iz najboljših vinskih gor. Vedno sveže dvojno marčno pivo. Priporočajo se za obilen obisk, beležim z velespoštovanjem

Loizika Zorko.

Št. 27939.

Razglas.

Mestni magistrat razpisuje v podelitev ustanovo letnih 500 K za obiskovanje kake državne obrtne šole.

Ta ustanova je namenjena v prvi vrsti onim obrtnim pomožnim delavcem, ki so dovršili z dobrim vspehom obrtno nadaljevalno šolo, v drugi vrsti pa sploh takšnim, ki zamorejo dokazati svojo vsposobljenost za obisk kake državne obrtne, ali umetno-obrtne šole, oziroma takšnim, ki zavode te vrste že obiskujejo.

Pravico do te ustanove imajo oni obrtni delavci, ki nimajo prilike, pridobiti si višjo strokovno izobrazbo na kakem ljubljanskem obrtnem zavodu s podnevnim poukom in sicer najprej oni, ki so v Ljubljano pristojni; če pa takih ni, sploh prosilci, ki imajo na Kranjskem domovinsko pravico.

Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, je vlagati pri mestnem magistratu do 25. septembra 1911.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 23. avgusta 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

NIZOZEMSKA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA

NA DUNAJU I., ASPERNPLATZ I,

(v lastni palači) z zavarovanim kapitalom 380 milijonov, rezervami 113 milijonov in najcenejšimi tarifi sprejema trgovske izobražence kot vnanje uradnike in krajevne zastopnike pod izvrstnimi pogoji. Glavno zastopstvo za štajersko in Kranjsko: Gradec I., Schmiedgasse 40. Glavni zastopnik za Kranjsko: Ciril Globočnik, Ljubljana, Elizabetina cesta 4.

Pozor!

Zavod „Solskih sester“ v Repnjah, pošta Vodice, Gorenjsko, opozarja vse p. n. trgovce v Ljubljani, da je **plačnik samo za ono blago**, ki se naroči pisмено z vtisnjenim pečatom! 2566

V Repnjah, dne 28. avgusta 1911.

Harmonij s pedalom

in harmonij brez pedala

dobro ohranjena z lepim in močnim glasom se takoj ceno prodasta. — Več se izve pod ponudbo „Vintgar“, Poste restante, Ljubljana. 2569

Blagajničarko

predajalko in loteristinjo

sprejme Oton Homan v Radovljici. 2568

Oddajo se takoj v najem

gostilniški prostori in hotelske sobe na Bavarskem dvoru.

Pojasnila daje „Gospodarska zveza“ v Ljubljani.

Zanesljiva prodajalka

želi premeniti svojo službo v špecerijsko ali manufakturno trgovino. Več se izve pri M. Poženel, Jesenice-Fužine, Gorenjsko. 2527 3

Radi odpotovanja se ceno prodasta

dve majhni hiši

z velikim vrtom ter manjšo gostilno z lepim vrtom. 2555 5

Več se izve v restavraciji pri „Zvezdi“ v Spodnji Šiški števil. 22.

VINSKE SODE

več sto komadov, prav močne in zdrave, iz hrastovega lesa, od 400 do 800 litrov, se dobijo po prav nizkih cenah pri 2557

M. Rosner & Co. Ljubljana.

Važno za vinogradnike.

Važno za vinske trgovce.

Anton Petek

... Ljubljana ... slikarski mojster Sv. Petra cesta 38

se priporoča slavnemu občinstvu za razna slikarska dela ter prečistiti

duhovščini za izvršitev cerkvenih del itd. itd. 1631 1

Na zahtevo izvršim vzorce brezplačno, ako se mi delo poveri.

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica na električen obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neweste!

Perilo za deklice in dečke, za otroke, platno šifon, švicarske vezenine, se kupi zelo ugodno, rjuhe, brisalke, prte, prtiče, nogovice, maje.

Tetra-perilo

za gospode in gospe. Kdor trpi na prehladu reumatizmu, trganju in ishiji, naj le to perilo nosi, ta poskušnja bode vsacega zadovoljila.

Vzorci so vsakemu na razpolago. 1787 (1)

Krompir

brezhiben, lep ter prebran kupuje v vsaki množini trdka

Iv. A. Hartmann nasl. A. Tomažič, Ljubljana, Marije Terezije cesta.

Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237.

Ljubljana, Dunajska cesta števil. 73

Beton in železo - beton.

Fundamenti.

Stropovi.

Mostovi.

Vzidava turbin.

Stopnice.

Tlakovi.

Ksilolit.

Cevi za kanale, najboljši strešnik našega časa asbest - cementni škrlj (Zenit) patent Hloch vedno v zalogi. Edini zastop za Kranjsko.

Umetni kamen (okraski za fačade, obhajilne mize, balustrade).

CYCLES
KINTA
KCL

Priznana močna, lahka tekoča solidna in neprekosljiva so 866

„Kinta“-kolesa.

Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

M. Cammermeyer, Ljubljana, Dunajska c. 9.

Špezijska trgovina s kolesi in posameznimi deli.

Izposojevanje koles.

Fr. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg števil. 26.

Glavna zaloga plošč slovenskih, kakor tudi vseh drugih vrst. Cena od K 250 1138 naprej.

Gramofone

od K 250 — naprej. Avtomatične gramofone, najboljše in najzanesljivejše vrste za gostilničarje dajem na mesečne obroke.

Igle za gramofon tisoč od K 180 naprej. — Zahtevajte cenike, pošiljam brezplačno.

M. Rosner & Co.

veležganjarna sadja, Ljubljana

priporoča v svoji lastni žganjarni 2208 kuhano

Slivovko

Tropinovec

Brinjevec

Hruševac

Vinsko žganje

V zanesljivih kakovostih oddaja v množinah od 25 litrov naprej.

Finega špirta po tovarniški ceni.

Finega špirta po tovarniški ceni.

Želi se sprejeti v najem takoj

MAHA HISA Z GOSTILNO

na lepem prometnem kraju, najraje v bližini Ljubljane. Kje, pove uprava tega lista. 2554

Vodne elevatorje

(črpalnike na vrtlo)

za vodnjake kakor tudi črpalnike na vodo za ročni in strojni obrat, motorje na veter, topli zrak, plin, petrolej in bencin izdeluje najceneje 1888

I. K. Rudolf

c. in kr. dvorni založnik v Plzinu.

Dinamo stroji, elektr. motorji. Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 1927

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr. Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih trdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.

IZPELJAVA vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNICNA DELNIŠKA DRUŽBA

Akc. kapital: 40.000.000 kron.

Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.

Osebnostna menjalnica:

„MENJALNICA“

DUNAJ I. WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka

Brno, Ditzchov, Gabi za, N. Graslitz, Krakov, Litomerice,

Moravski Zumberg, Mödling, Mo

ovi Jičín, Pízen, Praga, Ibero, Dunajsko Novomesto, Cvilava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obilgacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, sreča i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri zavarovanju sreča in vredn. papirjev Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Tisk: »Kamniške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.